

Otkrijmo iznova snagu koja vraća nadu

1. U povjerenj nam biskupskoj službi, u građanskoj odgovornosti i u ljubavi prema hrvatskoj domovini, u brizi za katoličke vjernike te u nastojanju oko dobra svih ljudi koji žive u Hrvatskoj, zabrinuti smo zbog stanovitih pojava u našem društvu koje obilježuju političko, gospodarsko i kulturalno ozračje. Ovo nam je vrijeme Bog darovao i pozvao upravo nas da u njemu živimo u prepoznavanju znakova toga vremena u svjetlu Radosne vijesti.

Svjesni da se ova poruka može doživjeti kao preopćenit poziv i kao načelni poticaj, upućujemo je upravo zato jer su posrijedi načelna pitanja. Premda se naš govor u društvu najčešće pokušava zanemariti ili diskreditirati, smještajući ga u neku političku opciju, mi ne progovaramo iz političkih interesa niti iz htijenja koja proizlaze iz stranačke opredijeljenosti. Obraćamo se javnosti jer nismo ravnodušni prema zbivanjima i okolnostima u kojima živimo.

Ne možemo biti zadovoljni ni mirni pred stvaranjem ozračja nesigurnosti, dezorijentiranosti, nepovjerenja, razjedinjenosti, širenja straha, izgubljenosti kriterija, neprepoznavanja vrijednosti...

2. Podupirući nastojanje mjerodavnih ustanova da se iz našega društva otkloni bezakonje i nepravda te da se jača vladavina prava i promicanje dostojanstva ljudske osobe, molimo svjetlo Božjega Duha, hrabrost i ustrajnost za odgovorne u tim nastojanjima.

Uz takvu zauzetost postoje istodobno i oni pokušaji koji, na svim razinama, namjerno pojačavaju dojam nestabilnosti i beznađa u hrvatskom društvu. To nipošto nije samo plod legitimnoga demokratskog natjecanja nego ponajviše interesno nametanje naglasaka u hrvatskoj javnosti. Veliku odgovornost u tome imaju masovni mediji koji svojim odabirom nerijetko zanemaruju događaje i sadržaje koji pomažu u izgradnji nosivih društvenih vrijednosti. Takva je selektivnost pogubna za zdrav nacionalni duh.

Koliko god imali opravdanih želja da se cijeli medijski prostor usmjeri prema dobru, znamo da logika zarade to ne omogućuje. Mi pozivamo katolike u svim medijima da ne prihvaćaju kršćanstvu neprihvatljiv način djelovanja. No, svi smo odgovorni za medijsku sliku, a osobito za javne medije koji imaju obvezu raditi na dobro hrvatskoga društva. U konačnici, to su mediji koji žive i od financijske potpore hrvatskih građana. Svakoga smo dana suočeni s nezadovoljstvom ljudi koji u njihovu djelovanju ne prepoznaju istinske interese hrvatskoga čovjeka i naroda.

3. Razmatrajući sadašnje poteškoće, ne smijemo zanemariti one vrijednosti koje su utkane u dobro ostvareno tijekom dvadeset godina hrvatske samostalnosti, ne zaboravljajući pritom da su razni oblici današnje društvene krize niknuli iz korijena koji seže iz totalitarnoga komunističkog sustava.

Vežanost uz spomen, ne samo u obliku obilježavanja važnih događaja nego uz duh koji im je dao nutarnji smisao i nosio povijesno značenje, omogućuje nam

da se i danas oslonimo na vitalne temelje dobra i da se lakše suprotstavimo svemu što obscjenjuje iskrenost žrtve, zalaganja i nesebičnosti.

A što nam govori hrvatski spomenar ispisan tijekom posljednjih dvaju desetljeća? Je li u njemu uistinu vidljiv samo trag crnila zloporaba i djela nedostojnih časnoga hrvatskog imena? Ili smo dopustili da sjaj istine toliko potamni da ga ne uspijevamo vidjeti pod gustim namazima sadašnjih problema? Moguće je, doduše, i dalje dodavati razloge nezadovoljstva, jer se oni lako pronalaze ili nametnu, ali smo više pozvani ponovno otkriti snagu koja je vraćala nadu i oduševljavala za dobro.

4. Kad je bilo najteže, kad su mnogi predviđali slom hrvatske slobode i priželjkivali neuspjeh naših napora, progovaralo je zajedništvo, sloga i jedinstvo prožeto evanđeoskim vrijednostima koje su otvarale hrvatske domove i srca svima koji su bili u raznim opasnostima, ne mareći je li riječ o prijateljima ili neprijateljima. Takav polog solidarnosti i dobra ne smije nestati kao pokretač suvremene Hrvatske. Umjesto isticanja takve paradigme, niz godina u predstavljanju Hrvatske, naročito na kulturnoj i umjetničkoj razini (književnosti, filmske umjetnosti, kazališta), pokazuju se sumorni tonovi, mučnina i gušenje ljepote ljudskosti na kojoj je Hrvatska stasala.

Mogu se neprestano ponavljati poznati slučajevi nedjela i iz nedavne prošlosti, za koja nitko istinoljubiv neće tvrditi da nisu vrijedna osude; može se pokušati na njima oblikovati memorija do te mjere da izgleda da su bezvrijedne stotine tisuća žrtava i čovjekoljublja, hrabrosti i junaštva hrvatskih ljudi, počevši od branitelja dragovoljaca. Može se o vlastitoj domovini govoriti na različite načine, ali se ne bi smjela zanijekati istina. A istina o temeljima suvremene Hrvatske u sebi nosi ponajprije ponos, a ne sram; velikodušnost, a ne očaj. Čak i onda kad to drugi svjedoče o nama, mi smo skloni sebe obscijeniti. To vrijedi kako za hrvatske dužnosnike, tako i za svakoga komu je povjereno da bude nositelj govora o Hrvatskoj. Uvjerili smo se toliko puta u svojoj povijesti da je svaki put, kada je glas dobra tih ili ugušen, ta tišina dala prostora buci neistine koja može zagaditi živote naraštaja desetljećima.

5. Valja se zapitati komu je stalo da se hrvatski ljudi pred izazovima danas ne nađu zajedno i u slozi ne pronalaze odgovore na pogibeljnosti. Dok smo svjedoci koliki u našem narodu trpe, traže posao, načine preživljavanja svojih obitelji, ne zaboravimo da smo se susreli s rješenjem toga pitanja, i to u ljubavi i spremnosti na djelatnu sućut koja je znala tješiti, odreći se svojih komotnosti za dobro drugoga, boriti se u svojoj sredini za zajedničko dobro. Znamo: Dok bližnji nije sretan, i naša je sreća umanjena.

Kao Crkva, koju neki nevjerojatnom lakoćom optužuju za neosjetljivost prema siromašnima, za bogatstvo i sebičnost, znamo da je naše pravo bogatstvo u vjernicima koji svoju vjeru istinski svjedoče te savjesnim radom i marljivošću postaju primjerom domoljublja.

Imamo se pravo pitati: Zar je postojalo neko vrijeme za koje možemo reći da nam je bilo lako? Pa, ako smo tada znali čuvati polog nade, zar nam to danas nije moguće? Ili je ipak nekome važno da nestane hrvatske sloge?

6. Bolno je vidjeti vrtnju u krugu sterilnih i samodopadnih političkih poigravanja koja ozbiljne teme i zbiljske nacionalne interese pretvaraju u neukusno zabavište kratkoga daha, bez vidljive želje za stvaranjem i podupiranjem zajedničkih projekata, stavljanjem u središte brige(u) za budućnost. Potrebna su nam gospodarska traženja i iskoraci u nama ostvarivim okvirima, na temelju darova koje nam pruža domovina, ali nam je nuždan poglavito odgoj i obrazovanje djece, podupiranje obitelji, čuvanje nacionalnoga blaga.

Danas nije teško suvremenim sredstvima komunikacija(e) unijeti sumnju, razoriti povjerenje, poljuljati pošten rad pojedinaca i institucija, neodgovorno etiketirati, optužiti i osuditi. To se najčešće čini bez težnje za istinom i boljitkom. Ponekad je dostatno ne dopustiti da se pogled odmakne s površine. Žao nam je kada se na površan način pristupa djelovanju Crkve, ali vidimo da se slično događa i s drugim institucijama koje, bez obzira na mnoštvo zapreka, čuvaju u sebi snagu društvene preobrazbe.

Ova je poruka ujedno i poziv da se noseve institucije našega društva, osobito obrazovne, odgojne, znanstvene i kulturne, u susretu s plemenitim i ostvarivim gospodarskim ciljevima združe u jedinstvenom radu na dobro domovine. Za svaki takav iskorak potreban je napor koji ne posustaje pred nametnutim prividom. Ako smo pred najvećim prijetnjama znali prepoznati i živjeti dubinu koja je raspršila nevjerodostojnu sliku o Hrvatskoj, možemo to i sada.

Ne dopustimo da prevlada kušnja malodušnosti. S pouzdanjem u Božju providnost, moleći za ljudski odgovor vođen Duhom ljubavi, zazivamo na vas i na našu domovinu nebeski blagoslov.

U Lovranu, 21. listopada 2010.

Vaši biskupi